

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . 100 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:

Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

Miluiți săracii!

În decursul verii soarta săracilor este mai suportabilă, mai ușoară. Ei se mulțămesc cu legume și fructe și pot umbla desculți și zdrențoși sau în cămașe. Cei ce pot lucra găesc de muncă vara ușor. Dară cum cad cei dințau fulgi de zăpadă începe mizeria și lipsa a se arăta, căci bietul sărac fămânzește și degeră. Iarna fecărui om îi trebuie o hrană mai bună, o haină mai groasă, și o locuință caldă. Mulți săraci nu află iarna de lucru. Ba poate sunt bolnavi de nici nu pot munci.

Deaceea se cuvine să ne gândim, la cei săraci acum la începutul iernei, întinzându-le mâna milostivă, căci mai fericit este cel ce dă, ca cel ce primește. Darul făcut săracilor este un capital, al cărei dobândă Dumnezeu o plătește.

Sentimentul de milă creștinească nobilitează omul. După legile Dumnezeiești și omenști avem o datorie sfântă, să ajutăm pe cei săraci și lipsiți, fiindcă și ei sunt oameni cu suflet și simțire ca și noi. Dumnezeu prin înalta sa înțelepciune a voit, să locuiască pe pământ și săraci și bogați. Unii, ce se luptă cu mizeria și lipsa, alții, cari au de toate din belșug. I-ar fi fost ușor să lase pe lume numai bogați, dară prin ajutorul reciproc a lăsat și săraci, cari prin muncă se câștigă dela cei bogați pâinea de toate zilele.

Bogații nemilostivi nu vor avea plată în ceriu, „mai lesne este a intra cămila prin urechile acului, decât bogatul (neîndurat) întru împărăția ceriurilor“.

De aceea, celce are avere și din prisosul ei nu ajută pe cei lipsiți, face tot atât păcat, ca și când ar fura averea altuia, căci prisosul bogatului este lipsa săracului. Pâinea ce o păstrezi cu zgârcenie este a acelor ce rabdă foame, prisosul de haine este al celor goi.

Om fiind trebuie să ai un simț față de semenii tăi. Nu te mișcă lacrimile de mulțămire, sau privirile blânde ale nenorociților, că-

ruia îi poți ajuta? Nu este și pentru tine o bucurie mare, când poți face și altuia bucurie?

Dumnezeu ne-a dat ca merinde de drum în călătoria noastră pământească nu numai minte și simț, ci ne-a dat și învățături, arătându-ne El însuși calea care duce spre ceriu, ca să nu greșim. Aceea cale este milostenia. „Milă voesc, iară nu jertfă“. Așa zice Domnul. Iar la alt loc zice Mântuitorul: „Fericiti sunt cei milostivi, că aceia se vor milui“. „Ceeace ați făcut altuia, mie mi-ați făcut“. „Un păhar de apă dat în numele meu, nu va rămânea fără răsplată“.

Apostolul Iacob zice: „Un serviciu curat dumnezeesc și fără prihană este acela, a cerceta văduvele și orfanii în necazurile lor și a se ținea curat înaintea lumii“.

Sfântul Augustin ne învață zicând: „Dumnezeu a voit, ca să fie și săraci pe pământ, ca bogații să-și poată răscumpăra păcatele prin milostenie, căci într'adevăr ei n-au primit bogăția, ca să poată trăi bine“.

„Ce ai tu omule, ca să nu fi primit? Și de ai primit, de ce te porți așa, ca și când n-ai fi primit“?

Deaceea milostenia este o datorie sfântă și o binefacere, care acopere o mulțime de păcate. Întrebați pe cineva, ce zace pe patul de moarte, dacă-i pare rău, că a fost milostiv cu cei săraci și lipsiți, și va răspunde, că nu se căește. Nu a da de pomană, sau a ajuta, nu face pe nimenea mai sărac, nici să se căiască niciodată.

Să dăm ajutor săracilor fără ai mustra, că de ce nu lucră! Nu ți-e rușine să cerșești? Le imputăm lenea, în loc să fim iertători și să nu-i judecăm. „Nu judecați, ca să nu fiți judecați“. Ce facem noi? Toți ne câștigăm prin muncă pâinea de toate zilele? Mulți spun, că n-au lipsă să lucre, căci au moștenit averea dela părinți. Să se prăpădească oare cineva, fiindcă e sărac, și are părinți săraci și neamuri lipsite? Chiar asta ar trebui să miște pe bogați mai mult spre a le întinde mâna.

Bogații pierd vremea în pîmbări și petreceri, fără folos. Mai pot face muștrări acestia cerșitorilor, că de ce nu merg la muncă? Pe acești sârmani, cari își petrec ziua cu rugăciune și cu lacrimi în mizerie și în sărăcie, să-i osândim? Este uman lucrul acesta? Să spunem, că nu sunt vrednici? Care dintre noi este fără scădere? Dumnezeu lasă soarele să răsară peste cei buni și peste cei răi și plouă peste buni și peste cei răi. Nu încetează a face bine tuturor, cu toatecă mulți îl înjură, și mare este numărul hoților și al tâlharilor în lume. Asemenea să facem și noi când ni se dă prilejul care este foarte des, a milostivi pe cei săraci.

Brașov, 1926.

I. Hociotă
protopop militar.

Adunarea de reorganizare a „Soc. Femeilor Ortodoxe Române“

— Filiala Arad. —

La apelul P. S. Sale Episcopului nostru D-r. Grigorie Gh. Comșa, a răspuns un public select și numeros. Sala mare dela primăria orașului a fost bine împopulată.

Astfel în seara zilei de 28 Octomvrie femeile intelectuale din Arad s-au întrunit să reorganizeze „Societatea ortodoxă a femeilor române“ din Arad, care de vre-o 4 ani n'a dat semne de viață. Ședința de constituire se deschide de P. S. Sa părintele Episcop într'o atmosferă dornică de mai bine. Înaltul prezidiu dorește ca elanul și focul sacru de cari sunt pătrunse femeile române din alte orașe, să pătrundă și la noi în Arad, unde lipsa de cohesiune între familiile românești, stânjenește ori ce manifestație pe terenul public.

Dorește ca femeile cu sufletul și inimele lor mai ferite de vântul luptei pentru trai și palimi, să se înroleze la munca nobilă pentru prosperarea bisericeii și neamului nostru aici la frontierele patriei.

Comitetul pentru conducerea acestei societăți este ales în modul următor: Doamna Dr. Maria Botiș, Dr. S. Ispravnic, H. baron Pop, d-na Boneu d-na Georgescu, d-na Robu, d-na Lauger, d-na Nasta, d-na Crișan, d-na Păcășian, d-șoara T. Bogdan, d-na Gh. Ispravnic d-na Avramescu d-na Pascu și d-na Babescu.

Acest comitet de 15 a ales 10 bărbați cu cari împreună să formeze comitetul de conducere de 25 membri. Au fost aleși d-nii: Vasile Goldiș, ministrul cultelor, Mih. Păcășian, Dr. Gh. Ciuhandu consilieri eparhiali, Dr. T. Botiș director seminarial, Așcaniu Crișan directorul liceului de băieți, Dr. Augustin Lazar subprefect, N. Țancof dir. Banca Națională, Gh. Adam director la „Victoria“ Dr. Ioan Robu avocat și inginerul N. Petrescu.

În fine s-a procedat la alegerea biroului, făcându-se votare secretă. Președinte de onoare conform statutelor a fost proclamat P. S. Sa părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, prezidentă d-na Nasta soția d-lui N. Nasta fost director la „Banca Națională“, vice președinte Dr. Gheorghe Ciuhandu consilier eparhial, casieră d-na I. Georgescu soția fostului prefect, și secretară d-na Lili Crișan soția dir. Crișan dela liceul „M. Nicoară“.

Credem și nădăduim că actualul comitet prin conducerea agilă și cu hărnicia d-nei Nasta și părintelui Dr. Gh. Ciuhandu, ne va arăta rezultate bogate și mănoase în munca grea ce-i stă înainte. Sunt atâtea de făcut în cadrul statutelor acestei societăți! În comitetul actual sunt elemente din cel vechiu, dar altoit cu altele noi, sigur va rivaliza cu comitetele din alte orașe. D-nele mai în etate vor face lucruri bune dacă, în sfera lor de activitate vor atrage și pe cele mai tinere, unde avem forțe apreciabile și ca intelectualitate și ca putere și dragoste de muncă.

Dumnezeu să ne ajute.

Cuvântare informativă

către P. S. Sa Dl Episcop Dr. GRIGORIE COMȘA
cu prilejul vizitației canonice în Ghiroc rostită
de Pr. D. Doniga.

Prea Sfințite Domnule Episcop!

Pe la mijlocul primului veac al creștinismului Roma era în așteptarea unui oaspete celebru. Era Pavel, Apostolul lui Hristos și învățătorul popoarelor rătăcite în credință și scăpătate în moravuri. Și vâlva cea mare, căci mare era faima celui așteptat ca să îndrepte și să regenereze viața celor certați cu conștiința, a celor ce trăiau fără nădejde și a celor cuprinși de scepticismul unei științe și a unei morale nelămurite.

Acestui amestec de amici și de dușmani, cari — și dela el — așteptaseră avantajii și succese particulare, a adresat Apostolul prima sa epistolă către Romani, în care avizându-i de sosire, li-a spus, că scopul vizitei sale nu este altul decât numai predicarea Evangheliei lui Christos.

Vrednic urmaș al Apostolului neamurilor, a-ți început și P. Sf. Voastră călătoria misionară, predicând Evangelia, dar nu, ca Ap. Pavel, unui amestec de elemente străine, ci unui popor omogen și credincios, dar care și el e lipsit de influințele mediului în care-și trăește viața plină de sarcini și plină de atâtea nevoi. Acest popor v'a așteptat cu dor, ca să-l întăriți în suflet, să-l conzolați în conștiință și să-l îndreptați la viața, la care Evang. lia lui Christos chiamă pe toți credincioșii.

Prea Sf. Dle Episcop!

Avem o nobilă mândrie și o dulce mângăere, că în drumul Apostoliei a-ți binevoit a distinge și Bi-

serica noastră și pe toți credincioșii ei, cu înalta și mult dorită vizită canonică-pastorală. Și ca să putem face faptică dovadă despre sentimentele ce le avem cu acest prilej solemn al înaltei vizite Arhieresti: iată-ne P. Sfințite, că ne deschidem sufletul nostru și cu credință Vă facem mărturisirea sinceră a virtuților ce ne ridică și a slăbiciunilor ce ne coboară — ca să ne cunoașteți, precum părintele își cunoaște pe fiii săi — și apoi: *spre mântuirea noastră din patimi, spre întărirea noastră în credință, spre însuflețirea noastră către ideal și spre luminarea minții noastre de a putea cunoaște și înțelege rostul acestei vieți la lumina evangheliei, Vă rugăm P. Sfințite, să ne predicați pe Christos!*

Comuna Bisericească Ghiroc, cu un trecut foarte îndepărtat, este formată din 2200 suflete române ortodoxe, și din circa 200 șvabești rom. catolice, și e absolut liberă de orice mișcare prozelistă și de orice contajune sectantă.

Ocupațiunea principală a credincioșilor noștri este agricultura, cu toate ramurile ei de economie.

Situația lor materială este cea mijlocie, în care nici prisosul și nici neajunsul nu ispitește. Popor sirguitor și activ prin eminentă, pe lângă că și cultivă la timp și cu grije moșia, mai contribuie cu forțele sale și la succesul întreprinderilor economice și industriale din Timișoara, unde o bună parte a angajaților și a lucrătorilor este recrutată dintre cred. acestei comune bisericesti.

Sub raport moral, viața particulară și cea publică a credincioșilor — afară de unele cazuri izolate și provocate de slăbiciuni omenești — e liberă de orice imputare mai gravă. Regret încă a nu mă putea exprima tot atât de elogios și despre morala vieții familiare. Concubinatul, de o parte, care deși e în descreștere considerabilă, iar de alta tendința păcătoasă a generației feminine de a deserta dela sarcina și dela îndatorirea ce li-o impune misiunea și adevăratul scop al căsătoriei, dela care condiționează perpetuarea genului și înmulțirea neamului: se mențin ca niște păcate potrivite a arunca o umbră urâtă asupra moralului vieții familiare la unii dintre credincioșii acestei comune bisericesti.

Sentimentul religios al credincioșilor e deșteptat și cultivat de către organele, și cu mijloacele așezămintelor sfințitei Biserici, sprijinite cu acelaș zel, laudabil de puterile noastre didactice, cari nici între împrejurările date nu și-au schimbat caracterul și spiritul lor de învățători ai fostului învățământ confesional. Cu toate aceste, mediul vieții publice, contactul zilnic cu elementele străine din oraș, precum și preocupările de utilitarismul material, îi atrage la drumuri, cari duc la indiferentism religios.

Sub raport cultural, avem motive de adevărată mândrie. Grație misiunii ce și-o împlinește în acest punct Biserica mând'n mână cu Școala, și Școala mând'n mână cu Biserica: generația noastră mai nouă manifestă o laudabilă tendință de a-și aprecia rostul

vieții la lumina învățătorei. Societatea culturală a adulților, organizată în cadrele „Casei Naționale“ a realizat deja apreciable progrese în Casa Națională din fața acestei Biserici, sub auspiciile preoților și sub conducerea învățătorilor, se desfășoară și se manifestează viața socială și culturală a tineretului de azi și a generației de mâine.

În domeniul vieții sociale și în contact cu elementele minoritare stăpânește cea mai perfectă armonie.

Aceasta este icoana plastică a acestui popor credincios, pe care privindu-l și cunoscându-l la lumina palidă a acestor informații sumare: Vă rugăm P. Sfințite să binevoiți a-l împărtași de binecuvântarea Arhierescă.

Și acum P. Sfințite Dle Episcop, fiindu-mi absolut fără putință a tălmăci prin cuvinte bucuria de care sunt cuprinși credincioșii comunei noastre bisericesti în acest moment solemn, le cuprindem în creștinescul Salut omagial: dorindu-Vă, ca spre mângăierea tuturor creștinilor ortodoxi, spre mândria și spre întărirea Bisericii lui Christos, Dzeu, la mulți ani Vă trălasă!

Iubirea Evangelică.

S'a vorbit mult despre aceasta virtute creștinească la banchetul dat cu ocaziunea sfințirii clopotelor dela biserica greco-catolică română din Timișoara-Fabric și deși n'aș fi eu competentul — fiind laic — să reflectez în acest loc, totuși sentimentele mele nu mă lasă să stau nepăsător.

Era timpul toastelor dela banchetul din 31 | X și un domn misionar gr. cat. toastând pentru celelalte confesiuni reprezentate la acel banchet, dă acelora lecțiuni din iubirea Evangelică. S'a scos în relief în acel toast, că numai dânsul proced în baza acestei iubiri și afirmând aceste, chiamă la luptă pe celelalte confesiuni, la luptă deschisă.

Deși laic, totuși nu înțeleg cum acela, care se laudă cu iubirea Evangelică, are poftă de luptă cu alții. Nu înțeleg cum acela, care afirmă despre sine, că știe iubi conform Evangheliei lui Hristos, luptându-se cu deaproapele său, vrea să-l vadă pre acela învins. Imi închipui pe acela, care iubește conform Evangheliei lui Hristos, ca pe Samarineanul, care leagă ranele dușmanului său căzut între tâlhari, iar nu-l rănește în sentimentele sale, cum a făcut-o D-l misionar gr. cat. prin toastul său, rănind sentimentele celorlalte confesiuni chemate la acel banchet al lor.

Totul era îndreptat contra ortodoximului și reprezentantului lui și din toată procedura oratorului misionar se poate cetti ura și invidia ce-o are față de ortodoxim, pentru că e confesiune dominată în țară. Celce iubește nu urește și nu invidiază, ortodoxismul căci are cu cine lua lupta sau mai bine zis emulația în iubirea Evangelică.

Este cunoscut fanatismul misionarilor gr. cat. și este știut și aceea, că ei în primul rând sunt greco-catolici și numai în al doilea român, iar noi privim limba și legea noastră asemenea de scumpe și tocmai dragostea noastră față de neam ne-a îndemnat să ne bucurăm împreună cu dâșii de bucuria lor, când am luat parte la serbările aranjate de dâșii. Noi întotdeauna am dat dovezi, că limba și legea ne este tot una, iar dâșii de nenumărate ori au dovedit, că papalismul este superior naționalismului. Chiar și la banchetul din chestie s'a dat dovadă despre aceasta, când în primul toast ținut de P. S. S. pentru papa și Regele, trecerea dela papa la Rege s'a făcut cu cuvintele:

„In al doilea rând și pentru că s'a luat în programul oficial...”

Acestea sunt germeii urei dintre frați ce se seamănă intenționat, deci nu denotă iubirea Evangelică și cu de acestea nu putem lua lupta.

Timișoara la 2 Noembrie 1926.

Gheorghe Caba
dir. căm. de ucenici.

Sfințirea interimală a bisericii din Bata.

Marți în ziua sf. marelui mucenic Dimitrie s'a sfințit monumentală biserică din comuna Bata fundamental renovată. Actul sfințirii cu binecuvântarea arhierescă — fiind împedat P. O. Domn protopresbiter tractual — a îndeplinit-o veteranul paroh Terentie Petrovici din Tela cu asistența preoților Laurențiu Barzu din Bacamezeu, Iulian Popescu din Ostrov, Aureliu Carabașiu din Virișmort, Traian Cibian misionar diecezan, Leontin Lazarescu din Lalașinț și preoții locali: Euthimie Ișfanescu și Sebastian Băianțiu.

Des de dimineață să revărsa poporul de pe toate străzile spre biserică, astfel la oarele 9¹/₂ a. m. în ființa de față a numeroșilor credincioși și în bubuitul trascurilor s'a început actul sfințirii, după care apoi s'a încunjurat biserică, stropindu-se cu aghiazmă apoi s'a început sf. liturghie, care a decurs solemn fiind ajutați de desterul cor vocal, condus cu multă dibăcie de învățătorul din loc Lugojan. La priceasnă a predicat păr. Laurențiu Barzu, președintele cercului nostru religios îndemnând pe credincioși la statornicie în credință, la cercetarea regulată a sf. biserici. Să se păzească de lupii răpitori, cari ca lăcustele au dat năvală asupra credincioșilor bisericii noastre cuibărindu-se și în aceasta frunțasă comună, locuită de un popor evlavios. A mulțumit apoi tuturor acelora, cari au contribuit în jurul acestei lucrări.

După terminarea sf. liturghii, cercul religios Birchis și-a ținut conferința inimă, desbătând mai multe obiecte de interes pentru membrii cercului sfaverindu-se ordinea de zi pentru întrunirea procsimă, din comuna Lalașinț.

Masa am luat-o împreună în ospitala casă a părintelui S. Bafanțiu.

La oarele 3 p. m. am ținut vecernia împreună cu slujba de mulțămilită.

După vecernie am trecut în școală, unde sa ținut conferință biblică pentru popor prin P. Cuc păr. Traian Cibian misionarul diecezan carele cu cunoscuta dibăcie timp de aproape 2 oare, a interpretat locuri mai grele din sf. Scriptură, combătând cu date și texte din sf. Scriptură rădăcirea sectarilor.

La finea conferinței s'a împărțit știutorilor de carte, mai multe broșuri gratuite, din cele mai noi lucrări ale neobositului nostru Episcop Dr. Grigorie Comșa, și anume despre botezul copiilor etc.

Conferința biblică a fost binisor cercetată de popor deși chiar atunci se daslănțuise o ploaie torențială asupra comunei.

Deie Dumnezeu ca sămânța sămănată cu aceasta ocaziune, să prindă rădăcini a unde în inimile credincioșilor noștrii din Bata devenind și ei tot atâți apărători strămoșeștei noastre credințe.

Raportorul.

Congresul Național Bisericesc.

Propunerea se predă comisiei organizatoare, Comisia bisericească prin raportul D. Grecu propune și congresul primește ca locurile decedațiilor G Mărzescu și C. Cociași să se declare vacante și eparhiile respective să delege alți deputați în locurile vacante.

D. R. Căndea ca raportor al comisiei organizatoare prezintă proiectul de regulament intern al congresului. Regulamentul întocmit după vechiul regulament al congresului din Ardeal se votează pe articole în întregime. Ia apoi cuvântul dl ministru Ion Lupaș și arată congresului situația precară în care se află spitale și institutiunile de asistență socială de la noi.

Pentru a pregăti cât mai bine pe credincioșii noștri din punct de vedere moral și religios, d-sa a făcut un călduros apel la organele bisericești cari să colaboreze cu cele sanitare în vederea însănătoșirii sufletesti și trupesti a credincioșilor.

În acest scop d-sa propune ca Sinodul să invite chiriarii săi ca în vizitele lor canonice să viziteze și să cerceteze de aproape situația așezămintelor spitalelor din eparhiile lor spre a se putea vedea ce este de făcut.

De asemenea consiliul central bisericesc să îndemne toate consiliile parohiale să dea o deosebită atenție acestei importante probleme.

Dl ministru Lupaș a terminat cuvântarea sa cerând ca în vederea reorganizării serviciului nostru sanitar, în limitele posibilităților, mănăsririle de maici să fie transformate în școli de infirmere și surori de caritate pentru a se forma astfel o puternică armată de ajutoare a medicilor în greaua sarcină ce trebuie aceștia s'o ducă la bun sfârșit.

Propunerea se predă comisiilor bisericești și culturale.

După masă la ora 4 s'a ținut ședința a treia a congresului. Preotul Dumbrava raportează în numele comisiei bisericești chestiunea mutării reședinței episcopale dela Cetatea-Albă la Ismail.

Congresul transpune chestiunea consiliului central care să caute o soluție pacinică și mulțumitoare pentru ambele părți conform împrejurărilor de astăzi.

Preotul Dănuș prezintă referatul comisiei financiare, asupra proiectului de buget.

Proiectul prevede un buget care se ridică la suma de 724 de milioane repartizat astfel: 5 mil. personalului administrativ central, 373 mil. parohiilor, 83 mil. personalului parohiilor urbane, 5 mil. bisericilor istorice, 26 mil. Controlului bisericesc, 57 mil. personalului mitropoliilor și episcopilor, 52 mil. personalului bisericilor române din străinătate, 109 mil. materiale pentru diferite lipsuri de împlinit.

Di Gârboviceanu explică pe larg acest proiect de buget arătând că sumele la aparență așa de mari sunt din cauza sporului din bugetul statului. Pozițiile sunt aceleași cu ale statului, iar adevăratul spor de buget pe care îl cere biserica face numai 40 milioane.

Congresul pimește bugetul și roagă ministerul cultelor să-l ia în bugetul statului.

Se ia în desbatere dimisia preotului C. Popovici (basarabean) din consiliul central. Congresul decide alegerea unui nou consilier și la propunerea I. P. S. Gurie se alege prin votare secretă preotul Comerzan din Chișinău.

Se pune în discuție cererea I. P. S. Mitropolit Pimen pentru cooptarea celor trei deputați din Basarabia, al căror cerc electoral a trecut la județul Iașilor.

Chestiunea aceasta a dat naștere la o interesantă discuție. S'a făcut constatarea că au greșit consiliile eparhiale cari s'au orientat în delimitările teritoriale bisericești după cele administrative politice: pentru că delimitările administrative nu pot schimba pe cele bisericești.

Au luat parte la discuții mitropolitul Pimen și episcopii Vartolomeu al Râmnicului și Ghenadie al Buzăului.

Mitropolitul Bălan al Ardealului, patriarhul, arhiepiscopul Tit. Sîmedrea, dnii prof. N. Iorga, Gropșanu și di ministru Goldiș.

Congresul a decis că în baza legii de organizare, fiecare eparhie își menține granițele pe cari le are stabilite prin lege, cooptări nu se pot face și parohiile respective trebuie restituite.

S'a citit apoi raportul privitor la zidirea catedralei Patriarhiei.

Primăria să mute plața Bibescu și acolo să se ridice catedrala. Să se lanseze liste de subscripții pentru strângere de fonduri.

Gvernul să dea 3 milioane pentru întocmirea planurilor și 10 milioane prima cotă pentru începerea lucrărilor.

Di Iorga propune ca să se zidească în dealul Spirei. Congresul transpune Chestiunea consiliului Central.

La sfârșit s'a citit raportul privitor la salarizarea preoților din întreaga țară. S'a decis unificarea acestor salarii și intervenție la locul în drept pentru încadarea preoților în gradele corespunzătoare calificăției și chemării lor.

Ședința a patra s'a ținut Sâmbătă dimineața. S'a citit și luat la cunoștință raportul general al consiliului central. Se vor face demersurile convenite pentru câștigarea unui local potrivit pentru consiliul central. Se ia în discuție și se votează pe articole regulamentul efortei centrale bisericești.

S'a adus apoi în discuție chestiunea facultății de teologie din Chișinău. Congresul declară că chestiunea nefiind de atribuția sa, ci a sfântului sinod, o transpune acestuia cu dezideratul ca facultatea în chestiune să fie a Chișinăului, dar, „având în vedere prestigiul ierarhic” al Mitropoliei Ieșene, precum și alte considerații, e de dorit să se înființeze una și la Iași.

În ședința a cincia și ultima de Sâmbătă după amiază s'a discutat chestiunea participării magistraților în corporațiile bisericești. Congresul cere ministerului de Justiție să revină și să abroage dispoziția prin care a oprit pe magistrați de a putea fi membri în aceste corporații. Se votează apoi pe articole regulamentul pentru administrarea averilor bisericești.

Luându-se în discuție propunerea dlui ministru I. Lupaș congresul roagă pe P. S. Arhiepiscop să țină seamă de importanța acestei propuneri și să caute a o realiza. Regulamentul pentru alegerea corporațiilor bisericești se amână pentru sesiunea viitoare.

Cu acestea terminate fiind agendele congresului I. P. S. Patriarhul mulțumește deputaților pentru contribuția dată la lucrările congresului, iar di N. Iorga în numele congresiștilor aduce elogii I. P. Sale Patriarhului pentru înțeleapta conducere a congresului.

Din Basarabia

— O vizită Ministerială —

Ministerul de Interne, di O. Goga, a cercetat zilele acestea Basarabia dela un capăt al ei la altul. Despre aceasta vizită ministerială, scrie ziarul *România Nouă* din Chișinău un prim articol semnat de di O. Ghiba. Articolul, vrednic să fie cunoscut în cercuri cât mai largi, nu este un simplu raport de prilej ci e ceva mai mult. Redăm următoarele părți:

Dela Ismail la Cetatea-Albă și dela Cetatea-Albă până la Tighina și până la Chișineu, drumul Dlui Goga n'a fost drumul oficial al unui ministru de interne, ci drumul triumfal al unui mare îndrumător de suflete. Dela înaltul păstor bisericesc din sudul Basarabiei — fostul protopop al Albei Iulii, azi episcopul Cetății-Albe. — și până la ultimul sopilaș din cutare școală a unui sat de coloniști germani toată suf-

larea a privit spre Octavian Goga, ca spre eroul luptător pentru libertate și pentru lumină, — ca spre inspiratul unei puteri divine, care nu vine să comande să facă rânduială și să suprimă cu forța, ci să înalțe sufletele spre culmi unde ele devin mai bune și de unde mizeriile vieții par atât de mici, încât nu te mai simți îndemnat să te oprești la ele.

Intr'o epocă în care mașinismul vieții de stat tinde să facă din fiecare element constitutiv a lui un instrument aproape mecanic, ministrul de Interne al României Mari, se adresa pretorilor și primarilor, spunându-le că activitatea lor trebuie să fie un apostolat că cuvântul lor trebuie să fie de evanghelie și că faptele lor trebuie să se razime pe dragostea creștinească și cetățenească.

Acelaș ministru se adresa în toate ocaziile *mai întâi către preoți, apoi către învățători și magistrați, și numai în ultima linie către organele administrative.*

La Tighina, unde se aud încă șoaptele rătăciților de dincolo de apele Nistrului, ministrul de Interne spunea, că noi nu suntem aci niște simpli beneficiari ai belșugului material al acestui pământ bogat, nici numai deținătorii unei moșteniri sfinte pe cari ni au lăsat o înaintași noștri, ci, în această epocă de prăbușire a atâtor valori sufletești superioare, noi îndeplinim aci orera unor cruciași ai Esropol și ai universului însărcinați de istorie să apărăm de distrugere sfânta comoară a civilizației umane.

Dela Despărțământul Hălmașu al Asociației clerului ort. rom.
A. Șaguna.

Nr. 14/926. A.

Convocare.

În temeiul art. 5 și 6 din Regulam. pt. org. despărțământelor convoc *Adunarea de toamnă* a despărțământului nostru pe zilele 13 Sâmbăta și 14. Duminică *Noembrie* a. c. în sf. biserică resp. școala primară din *Iosșel*.

PROGRAMA:

1) Sâmbătă în 13. Nov. orele 3 d. m. vecernie în sf. biserică din *Iosșel*, unde frații se vor mărturisi duhovnicilor tractuali.

2) Duminică 14. Nov. orele 9 dim. serviciu divin sf. Liturghie în sobor; frații se cuminecă.

3) Predică: Explicarea evangheliei de zi de pr. Valer Cristea din Zimbru.

4) Chemarea Duhului sf.; eventual Parastas ori sf. Maslu.

5) Deschiderea adunării în școală de către președintele desp.

6) După masă: Disertație liberă tema pastorală de pr. David Tămaș Obârșu.

7) „Slujirea lui Dumnezeu de Metropolitul Sergheiev” recenziune C. Lazăr pr.

8) Mărturisirea ort. de Metropolitul Serg. Pimen recenz. pr. L. Micluța Rîșculța.

9) Pronunțarea adunării asupra acestor conferințe: concluze.

10) Propagandă religioasă cu distribuire de cărți gratuit.

11) Reorganizarea despărțământului în vederea noului p. prezbiter al Gurahonțului.

12) Propuneri pentru intensificarea activității Cercurilor religioase.

P. T. membrii ai despărțământului sunt îndatorați a participa negreșit sub urmările prevăzute în Regulam. și concluzul adunării de primăvară a desp.

Frații preoți din jurul Gurahonțului și toți iubitorii de Biserică și viața religioasă a poporului nostru sunt invitați să participe!

Hălmașu, la 21 Oct. 1926.

Protopop *Cornel Lazăr* (ss.)
președ. despărțam.

No. 4544—1926.

Ordin circular.

Apropilindu-se din nou ziua cea mare de 1 Decembrie, în care zi în anul 1918 neamul românesc din Ardeal, Bănat și Țara-Ungurească, în marea sa adunare dela Alba-Iulia, a proclamat unirea sa cu patria mamă într'un singur stat național, dispunem, ca în toate bisericile noastre de pe teritoriul eparhiei Aradului, să se țină în aceasta zi marea serviciu divin, aducând mulțumită Preabunului Dumnezeu pentru binele de care ne-a învrednicit și ținând poporului și o predică potrivită momentului istoric pentru înălțarea lui sufletească și întărirea sentimentului național.

Arad, la 28 Octomvrie 1926.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

No. 4350—1926.

Comunicat oficial.

Aducem la cunoștința Prea Cucernicilor Părintele Xenofon Grama dela sfântul Schit Strâmba jud. Gorjiu, pentru grave abateri dela disciplina monahală a fost exclus din monahism.

În urmare dispunem, ca susnumitul, dacă se va prezenta, să nu fie primit în sf. mănăstire a Eparhiei Noastre și peste tot nu i-se permite să slujască ale preoției.

Arad, 29 Octomvrie 1926.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

No. 4634—1926.

Comunicat.

Aducem la cunoștință, că ieromonahul Gerasim Nestor dela mănăstirea Vorona, instituit ca administrator parohial în Șilea maghiară (eparhia Cluj), pentru viața nevrednică de starea sa, a fost scos din serviciul bisericesc și exclus din Clerul acelei eparhii prin sentință disciplinară No. 860/925 din 19 II. a. c.

Arad, 29 Octomvrie 1926

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

No. 4603—1926.

Comunicat.

Aducem la cunoștința Preacucernicilor preoți, că la Librăria noastră diecezană se poate procura lucrarea d-lui St. Bazdechi „Bucăți alese din opera sfântului Atanasie cel Mare”.

Un exemplar costă 50 (cincizeci) Lei.

O recomandăm cu toată căldura.

Arad, 29 Octomvrie 1926

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

No. 4602—1926.

Comunicat.

Ministerul Cultelor și Artelor hu No. 39 508 din 28 Sept. a. c. ne aduce la cunoștință, că dl colonel în retragere N Boerescu a alcătuit două hărți: „Dacia” și „România Mare” cu aspect frumos și având tipărit pe margine și istoricul respectiv în rezumat.

Hărțile sunt aprobate de Ministerul de Război și se pot întrebuița cu folos.

Costul unui exemplar este de Lei 45 (patruzeci și cinci).

Le recomandăm cu toată căldura.

Se pot procura la Librăria noastră diecezană din Arad.

Arad, 29 Octomvrie 1926.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

Comunicat.

Alexandru Măneran, născut la 22 Decemvrie 1885 în comuna Bocsăg protopresbiteratul Ienopolea, Jud. Arad, perzându-și Absolutorul teologic eliberat cu data de 3/16 Iunie 1911 sub Nr. 13 T. M/1910—11 cu data de 1 Noemvrie 1926 Nr. 562 T/1926 i s-a eliberat duplicatul aceluiș absolutor prin ce originalul de consideră de anulat.

Arad, la 1 Noemvrie 1926.

Teodor Botiș director.**O poveste arabă.**

Într-o zi veni la un om deavolul și zise supărat. — Ești osândit să mori. Dacă vrei să scapi, împlinește una din aceste trei fapte: Omoară pe tatăl tău, bate-ți sora ta, ori bea rachiu.

Ce să fac, se gândi omul! Să omor pe tata? Nu se poate. Mi-a dat viața.

Să bat pe sora mea? E mai mare păcatul.

O să beu rachiu și a băut rachiu.

Dar, îmbătându-se a bătut pe sora sa și a omorât pe tatăl său...

INFORMAȚIUNI.

Consistor plenar. Marți în 2 Noembrie, Consiliul nostru eparhial a ținut ședință plenară sub prezidiul P. S. Sale părintelui Episcop Grigorie. S-au luat dispoziții pentru alegerea deputaților Congresuali din mitropolia Ardealului. Apoi dispoziții pentru restaurarea corporațiilor parohiale și protopopești din eparhie. Sa discutat și alte chestii de interes bisericesc.

Iubileul profesorului Dumitru Comșa din Sibiu. Corpul profesoral dela Academia teologică și Școala Normală din Sibiu a ținut în 26 Oct. o ședință festivă în care a fost sărbătorit profesorul Dumitru Comșa, care are un trecut de 35 ani la catedră, plin de roade îmbelșugate. Sărbătoritul a fost un fruntaș al vieții noastre publice și un iscusit și ne înfrânt gazetar.

Numele profesorului D. Comșa este săpat adânc în conștiința românească. Scânteia sa dumnezească a alergat vioae pe plaiurile vieții noastre naționale și culturale, împrăștiind până la etatea de 80 de ani razele luminei. Academia Română l'a ales membru de onoare. Deodată cu urările de bine dorim ca trecutul acestui român vrednic să fie între noi, pilda vie a muncii frumoase și desinteresate.

Regina Maria la Dakota. New-York 2 (Rador). Trenul regal cu care călătorește M. S. Regina Maria a sosit luni la Dakota. Printr'un mesagiu fără fir, emis Duminică seara din Minnesot M. S. Regina a cerut părerea fermierilor din Dakota în privința agriculturii din România. M. S. Regina luase dispozițiuni pentru ca la fiecare oprire a trenului să poată vorbi cu doi fermieri și soțiile lor. Acestia i-au explicat cum lucrează pământul, ce recolte obțin și produsele ce cultivă.

La Madan un trib de indieni, în costumele tradiționale au oferit oaspeților spectacole jocurile lor și au executat o serie de exerciții equestre caracteriste.

Infrângerea opoziției comuniste. Din Moscova se anunță că a 15 conferință a partidului comunist rus a ales în unanimitate noul comitet de conducere al partidului, compus din 37 membri, în frunte cu Stalin, Răcov și Buharin.

Nimeni din conducătorii opoziției comuniste n-a fost ales în componerea comitetului.

Șt rea despre înlăturarea lui Troțchi, Camenev și Zinoviev din toate funcțiunile oficiale menține.

Ziarele, comentând știrea despre înfrângerea opoziției comuniste arată, că victoria lui Stalin însemnează încetarea campaniei comunistilor pentru revoluția mondială.

Plângerile minoritarilor au fost găsite neintemeiate. Ce a constatat în Ardeal de egatul special al Societății Nașionilor. A sosit în capitală, venind din Ardeal d. Colban, delegatul special al Societății Nașionilor.

D-sa a declarat reprezentanților presei că toate plângerile minoritarilor le a găsit neintemeiate. D-sa a consemnat toate cele constatate, pe care le va aduce la cunoștința Societății Nașionilor.

BIBLIOGRAFIE.

Vestim cititorilor noștri cu multă bucurie că, a eșit de sub tipar al II-lea volum din cartea: *Hristos și viața omenească* de Foerster, prelucrat în românește cu multă iscusință de vrednicul profesor dela Academia teologică din Sibiu, Nicolae Colan. Aceasta carte de mare valoare, nu poate lipsi din casa nici unui preot sau intelectual. Mai mulți preoți s'au interesat la noi despre apariția acestui volum. Iată că o avem la Librăria noastră din Arad. Indemnăm de asemenea doamnele române precum și studențimea dela Seminar să se provadă cu această carte, bună călăuză pentru viață. Doar știm că valoarea intelectuală a unui individ ni-o arată biblioteca sa.

Tot acum a văzut lumina zilei cartea: „*Slujba ta, fă-o deplin*” de eminentul profesor dela Academia teologică din Sibiu, Dr. G. I. Cristescu. Cuprinde scrisori pastorale, retipărite din *Telegraful Român*, unde au fost publicate sub pseudonimul Teofil. Aceste scrisori sunt niște perle de gândire profundă cari vor fi citite și utilizate cu multă plăcere dar și cu ușurință de preoțimea noastră. Studenții dela institutele teologice pot face studiu cu mult folos din această carte. Se capătă cu prețul de 50 lei la autor sau librăria arhidiecezană din Sibiu.

A apărut acum prima carte: „*Preotul Ilie Duhovnicul*” de *Preotul Toma O. Popescu*. E o culegere de istorioare, din cele scrise de părintele, cu mult meșteșug și cu mult tâlc. Prin ele se arată, pe lângă chipuri ale vredniciei preoțești și câtă fericire se pogoră în lume atunci, când ea se lasă pătrunsă de învățătura Domnului și cum Dumnezeu pedepsește păcatul chiar aici pe pământ.

Această carte se poate citi ușor și de cei mai puțin cărturari, fiind scrisă într-o limbă ușoară și curgătoare. Ea conține peste 100 pagini și costa numai 25 lei, ceea ce însemnează foarte puțin, față de scumpetea de azi a tiparului și hârtiei.

Comenzile se pot face pe adresa: *Preot Gh. Popescu — Broșteni, Biserica Sf. Gheorghe — Pitești*. Cine comandă peste 5 exemplare are o reducere de 10%.

„*Cuvântul Moldovenesc*”. În Chișinău! Basarabiei apare acest ziar săptămânal, care este redactat de profesorul Onisifor Ghibu, dus acolo să facă apostolatul lui Gheorghe Lazar din România veche. Ziarul este tipărit cu litere latine și cirile, și va bate la ușa fraților noștri basarabeni în toată Sâmbăta, să le ducă lumină și cunoștințe despre ceea ce trebuie să fie: Români harnici și santinelă trează la apele Nistrului

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

CONCURSE.

În baza rezoluțiunii consistoriale Nr. 4366/1926 să publice concurs cu termen de 30 de zile pentru îndeplinirea parohiei vacante din Toc.

Venitele acestei parohii sunt:

1. 22 jugh. cad. 800 st. cv. pământ arător și fânaș

2. Un intravilan parochial cu 800 st. cv.

3. Stolele legale.

4. Brul legal

6. Intregirea dela stat.

Casă parochială nu este.

Parochia este de cl. a II-a, dar în lipsă de reflectanți cu cvalificațiunea pentru parohii de cl. a II-a se vor admite și recurenți cvalificați pentru parohii de cl. a III a.

Alesul este obligat să catechizeze elevii școlael primare diu localitate și să achite toate impozitele după beneficiul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită concursul lor, adresate comitetului parochial ort. rom. din Toc și provăzute cu documentele de cvalificațiune și serviciu, oficiului protopresbiterial ort. rom. în Radna, iar dâșii să se prezinte — pe lângă stricta observare a dispozițiunilor §-lui 33 din regulamentul pentru parohii — în sf. biserică din localitate, spre a se face cunoscuți credincioșilor.

Recurenții din alte dieceze au să-și obțină învoirea P. S. Sale domnului Episcop diecezan pentru a putea recurge la această parohie.

Din ședința dela 3 Oct. 1926.

Comitetul parochial.

În înțelegere cu: *Procopie Givulescu* m. p. protopresbiter.

2—3

In Editura Librăriei diecezane din Arad:

CALENDARUL DIECEZAN

PE ANUL 1927

cu următorul conținut: Cronologia, sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de post, Parastase officioase, Sărbători naționale, zile de repaus la judecătoria, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, *Tabloul cel mai exact și complet al târgurilor din Crișana, Banat și Ardeal*, și o parte literară instructivă, împodobită cu mai multe clișee.

Prețul unui exemplar 14 Lei, iar a celui cu șematismul diecezei Arad 18 Lei.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.